چاپی
سێیەم

پـــرۆژەی فـــەلسەفـــە

پرۆژەی هاوبەشی بەشی فەلسەفەی زانکۆی سەلاحەددین و دەزگای موکریانی

4

سۆفیستەکانی یۆنان

لەستایشی
فەلسەفەی کەمایەتییدا

ڕێبوار سیوەیلی

21809

Preview sample - page 1 of 7 - Soran University Academic Digital Library

ناوی کتێب: سۆفیستەکانی یۆنان

نووسینی: ڕێبوار سیوەیلی

سەرپەرشتیی پرۆژە: ڕێبوار سیوەیلی (بەشی فەلسەفە)

سەرپەرشتیی کارویاری دەزگا: دلێر سادق (دەزگای موکریانی)

بەرگ: ئاسۆ مامزادە

ناپ و دیزاین: ئاهەنگ تەلعەت کاوانی

ژمارەی سپاردن: (٩١٠)

ژمارەی ISBN: ٩١- ٦٣٠-

تیراژ: (١٠٠٠) دانە

چاپی یەکەم: (٢٠٠٩)

نرخ: (٣٠٠٠) دینار

چاپخانە: چاپخانەی هاوسەر (هەولێر)

Preview sample - page 2 of 7 - Soran University Academic Digital Library

پێڕست

- یەك دوو وشە بۆ چاپی سێیەم ٧
- سەرەتا: (ڕەخنە، پێزانین، میتۆد)..... ١١

١. دەروازەیەکی گشتی ٣٣

- میژووی فەلسەفە بەچ مانایەك؟ ٣٣
- خاڵە هاوبەشەکان ٤٠

٢. دەروازەیەکی میژوویی ٥٩

- سۆفیستەکان: تیۆدۆر گۆمپریز ٥٩
- چەمکی (سۆفیست) و ژیاننامەی هەندێ لە سۆفیستەکان ٧٩
- لۆگۆس و میتۆس لە فەلسەفەی دێرینی یۆناندا (ئیرنست کاسیرر)..... ٩١

٣. مرۆڤ، یەکێ لە کێشەکانی خواوەند ١٠٧

- توانایی ١١١
- کۆمەڵگا ١١٧
- نایا توانایی شتێکە فێری دەبین؟ ١٢٣
- نازادی و توانایی سیاسی ١٢٥

٤. ڕەخنە لە ئایین ١٣٧

Preview sample - page 3 of 7 - Soran University Academic Digital Library

- گوماندارێی پرۆتاگۆراس ١٣٧
- ڕادیکاڵیەتی پرۆدیکۆس و کریتیاس ١٤٤

٥. ڕۆڵی ناخاوتن لە بەرنامەی سۆفیستەکاندا ش ١٥٧
- مرۆڤی قسەکەر و نەخلاقی ناخاوتن ١٥٧
- گۆرگیاس و هونەری ناخاوتن ١٦٤

٦. لە بارەی پەیوەندیی سۆفیستەکان و نەوانیترەوە ١٧٧
- نیسۆکراتیس و نەریستۆ ١٧٨
- نەفلاتوون و سۆفیستەکان ١٨٢
- کتێبی کۆمار ١٨٥

٧. بایەخی سۆفیستەکان بۆ ئەمڕۆ ١٩٧

٨. گرنگیی سۆفیستەکان بۆ ئێمە ٢٢٩

٩. تێکست لەبارەی سۆفیستەکانەوە ٢٤١
- ناوی کەسەکان و زاراوەکان ٢٥٩

سەرچاوەکان ٢٦١

Preview sample - page 4 of 7 - Soran University Academic Digital Library

یەك دوو وشە بۆ چاپی سێیەم:

کاتێ لە بەشی فەلسەفە و زانست، لە زانکۆی غۆسکیلەی دانمارك، دوای کۆرسێکی خوێندن لەبارەی فەلسەفەی ئەخلاقەوە، خۆم بۆ نووسینی بەرهەمێك ئامادە دەکرد، بیرم بۆ ئەوە چوو سۆفیستەکانی یۆنان بکەمە ناوەرۆکی کارەکەم. بەڵام ئەمدەزانی پاشتر ئەم بەرهەمە وەردەگێڕمە سەر زمانی خۆمان و بە چاپی دووەم و سێیەم دەگات. لە دوای چاپی دووەمیشەوە بەردەوام سەرچاوەی نوێم کۆکردوونەتەوە تاکو بتوانم سەرلەنوێ کتێبەکە بنووسمەوە و بیکەمە سەرچاوەیەکی بەسوودتر. بەڵام بەهۆی سوتاندنی کتێبخانەکەمەوە، کۆی ئەو سەرچاوانەم لەدەستدان و ئەمەش چاپی سێیەمی دواخست.

بۆیە لەم چاپەدا نەمتوانیوە بەتەواوی ئەو خەونەم بهێنمە دی بۆ دەوڵەمەندکردنی زیاتری کتێبەکە، بەڵام دڵنیام لە نزیکترین هەلێکدا کە بۆم پێشدێ، ئەو کارە دەکەم. لەگەڵ ئەوەشدا لەم چاپەدا هەندێ گۆڕانکاریی گرنگم کردووە، وەك زیادکردنی کۆمەڵێ دەق کە فەیلەسووفەکانی وەك ئەفلاتوون و ئەریستۆ لەبارەی سۆفیستەکانەوە نوسیویانن و پێشتریش بڵاوم کردبوونەوە. هەروەها لابردنی چەند باسێك کە پەیوەندییەکی ڕاستەوخۆیان بە سۆفیستەکانەوە نەبوو، لەگەڵ گۆڕین و زیادکردنی چەند بەند و پەرەگراف و ڕستەیەك لە شوێنە جۆربەجۆرەکانی کتێبەکەدا.

Preview sample - page 5 of 7 - Soran University Academic Digital Library

دیسانەوە سوپاسی مامۆستای گەورەم، **دکتۆر میخایل لارسن** دەکەم، کە فێری کردم چۆن لە ناو شەپۆلە گەورەکانی میژووی بیر و فەلسەفەدا، بۆ دەنکە مرواریيەکان بگەڕێم. نەو مرۆڤە بۆخۆی یەکێ بوو لەو دەنکە مرواریانەی، کە سەربازێکی دانمارکی لە شاری لینینگرادی سۆڤییەتی جاران، لە گەرمەی جەنگی دووەمی جیهانیدا و لە سەر شۆستەیەك بە فڕێدراوی، نەو کاتەی تەمەنی شەش مانگان دەبێ، دەیدۆزێتەوە و دەیباتەوە بۆ دانمارك. من لەوێ نەوم لە تەمەنی پەنجاکاندا دۆزییەوە و بووم بە قوتابی پیاوێك کە بەخۆی دەگوت دێوانە، بەڵام دێوانەیەکی گەشبین..

جارێك لێم پرسی: دەزانم لە نەرێتی کەلتووریی ڕووسەکاندا نیهیلیزم هاندەری دێوانەیی لە مرۆڤدا، بەڵام چۆنە مرۆڤ لە سەر جادە دۆزرابێتەوە، دەتوانێ گەشبین بێ؟، نەو وەك هەمیشە دەستێکی بە ڕیشە سوورەکەیدا هێنا و بزەیەك گرتی و پێی گوتم: لە فەلسەفەدا بۆ وەڵامی نەم پرسیارە بگەڕێ[1]

نەم بەرهەمە بە هەموو کەموکوڕییەکانی خۆیەوە، گەڕانێکی لەو بابەتەیە و بەشدارییەکی تۆزە بۆ ڕوونکردنەوەی هەندێ چەمك و بیرۆکەی گرنگ، کە دەتوانن یارمەتیدەرمان بن بۆ هەڵکردن لەگەڵ نێستا و بۆ گەیشتن بە داهاتوو. نومێدەواری، ژیانکردن بە شێوەیەکی بەرپرسیارانە، مەعریفەتناسییەکی ڕەخنەگرانە، بەشداریی سیاسی و بڕوابوون بە داهاتوو،

---

[1] بەشێکی نەو چاپێکەوتنە لە کتێبی (مرۆڤ وەك بەخشندە)دا بڵاوکراوەتەوە، چاپخانەی ڕەنج، سلێمانی، ۲۰۰۵

Preview sample - page 6 of 7 - Soran University Academic Digital Library

ناوەڕۆکی نەو فەلسەفەیە پێکدەهێنن کە سۆفیستەکان بەر لە ٢٥٠٠ساڵ کردیانە بەرنامەی گۆڕانکاری لە کۆمەڵگای یۆنانیی نەو دەمدا، کە هێشتا بەسەر قەیرانەکانی دوای شەڕە ناوخۆییەکان و داگیرکاریی بێگانەدا زاڵ نەببوو. زۆر جاران نزیکیایەتییەکی زۆرم لە نێوان بارودۆخی سیاسی، کۆمەڵایەتی و کەلتووری و هزری، سەردەمی سۆفیستەکان و سەردەمی نێستای مرۆڤ و کۆمەڵگای خۆمان بینیوە، هەر نەمەش هاندەرم بووە بۆ نەوەی هەوڵبدەم هاوزمانەکانم و بەتایبەتیش قوتابیانی زانکۆ و بەشەکانی فەلسەفە، گرنگییەکی تەواو بە هزری یۆنانی کۆن و کلاسیك بدەن.

شانازی بە زۆرێك لە بەش و ڕستەو وشەکانی نەم بەرهەمەوە دەکەم، چونکە نەو دیدە شەفاف و ڕەخنەییەی لەم بەرهەمەدا هەیە، پاشتر ڕێچکەی ژیانی منی گۆڕی و هانیدام بەردەوام بم لەخزمەتکردن بەفەلسەفە، لەچوارچێوەی شیاوەکی زمانەکەماندا. هیوادارم نەم کتێبە خزمەتێکی مەعریفی بەو خوێنەر و قوتابیانە کردبێ و بکات، کە لەعەودالێیاندا بەدوای پرسیاری بچکۆلەدا، وەڵامی گەورە بەدەست دەهێنن.

ڕێبوار سیوەیلی

پیرزین ٢٠٠٩

Preview sample - page 7 of 7 - Soran University Academic Digital Library